

Rada
Európskej únie

V Bruseli 5. októbra 2022
(OR. en)

13219/22

Medziinštitucionálny spis:
2022/0311(NLE)

ECOFIN 967
UEM 243
FIN 1035

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	5. októbra 2022
Komu:	Generálny sekretariát Rady
Č. dok. Kom.:	COM(2022) 508 final
Predmet:	Návrh VYKONÁVACIEHO ROZHODNUTIA RADY, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1353, ktorým sa Poľskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2022) 508 final.

Príloha: COM(2022) 508 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 5. 10. 2022
COM(2022) 508 final

2022/0311 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1353, ktorým sa Poľskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení Rady (EÚ) 2020/672 („nariadenie o nástroji SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora v rámci nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení, ktoré sú zacielené na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie výskytu nezamestnanosti a straty príjmu, a doplnkovo aj na financovanie určitých opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Poľsko 6. augusta 2020 požiadalo Úniu o finančnú pomoc a Rada mu 25. septembra 2020 svojím vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1353 finančnú pomoc poskytla s cieľom doplniť jeho vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a jeho sociálno-ekonomických dôsledkov pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

Poľsko 19. septembra 2022 požiadalo Úniu o rozšírenie zoznamu opatrení uvedených vo vykonávacom rozhodnutí Rady (EÚ) 2020/1353.

V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o SURE sa Komisia poradila s poľskými orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných výdavkov priamo súvisiacich s poľskými opatreniami na trhu práce a opatreniami súvisiacimi so zdravím, ktoré sú spôsobené pandémiou ochorenia COVID-19. Týka sa to najmä nových opatrení:

- a) financovania vykonávania diagnostických testov PCR. Minister zdravotníctva poveril Národný fond zdravia, aby so zainteresovanými laboratóriami uzavrel zmluvu o vykonávaní diagnostických testov RT-PCR na zistenie infekcie spôsobenej vírusom SARS-CoV-2. Náklady na testy boli financované zo štátneho rozpočtu a boli úmerné počtu osôb žiadajúcich o testovanie;
- b) poskytovania dodatočnej mesačnej peňažnej dávky profesionálnym zdravotníkom a jednorazovej dodatočnej peňažnej dávky iným zdravotníckym pracovníkom bojujúcim proti ochoreniu COVID-19. Dávku dostávali osoby, ktoré sa podieľali na poskytovaní zdravotníckych služieb a boli v priamom kontakte s pacientmi nakazenými vírusom SARS-CoV-2 alebo s podozrením na túto nákazu v organizačných jednotkách zdravotníckych zariadení. Minister zdravotníctva nariadil, aby Národný fond zdravia previedol na zdravotnícke zariadenia vykonávajúce zdravotnícke činnosti finančné prostriedky určené na poskytovanie uvedených dávok.

Poľsko Komisii poskytlo príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie s cieľom rozšíriť zoznam opatrení, na ktoré už Rada svojím vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1353 poskytla finančnú pomoc.

Náklady na opatrenia súvisiace so zdravím, o ktoré požiadalo Poľsko 19. septembra 2022, predstavujú 1 672 546 359 EUR.

- **Súlady s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady (EÚ) 2020/672, na základe ktorého sa predkladá.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [ďalej len „nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca 2020.

- **Súlady s ostatnými politikami Únie**

Tento návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu COVID-19, ako je napríklad „Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus“, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/program InvestEU. Vzhľadom na to, že tento návrh využíva na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade súvisiacom s výskytom ochorenia COVID-19 prijímanie a poskytovanie úverov, predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení a pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady (EÚ) 2020/672.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporí úhrada zvýšených verejných výdavkov vlád, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže postihnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho spoločenského a hospodárskeho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavý charakter návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zakomponované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1353, ktorým sa Poľskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19¹, a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V nadväznosti na žiadosť Poľska zo 6. augusta 2020 Rada prostredníctvom vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1353² poskytla Poľsku finančnú pomoc vo forme úveru vo výške najviac 11 236 693 087 EUR s maximálnou priemernou splatnosťou 15 rokov a obdobím dostupnosti 18 mesiacov s cieľom doplniť vnútroštátne úsilie Poľska pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.
- (2) Úver malo Poľsko použiť na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení uvedených v článku 3 vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1353.
- (3) Výskyt ochorenia COVID-19 ochromil podstatnú časť pracovnej sily v Poľsku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov v Poľsku v súvislosti s novými opatreniami, a to konkrétne s PCR testovaním a peňažnými dávkami pre zdravotníckych pracovníkov bojujúcich proti ochoreniu COVID-19.
- (4) Výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Poľsko zaviedlo v rokoch 2020, 2021 a 2022 na obmedzenie jeho šírenia, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu na zdravie, mali a naďalej majú závažný dosah na verejné financie. V roku 2020 zaznamenalo Poľsko deficit verejných financií na úrovni 6,9 % a dlh verejnej správy na úrovni 57,1 % hrubého domáceho produktu (ďalej len „HDP“), ktoré na konci roka 2021 klesli na 1,9 % a 53,8 %. Podľa prognózy Komisie z jari 2022 sa predpokladá, že do konca roka 2022 dosiahne deficit verejných financií v Poľsku úroveň 4,0 % a dlh verejnej správy úroveň 50,8 % HDP. Podľa prognózy Komisie z leta 2022 sa predpokladá, že v roku 2022 sa HDP Poľska zvýši o 5,2 %.

¹ Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

² Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1353 z 25. septembra 2020, ktorým sa Poľskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia Rady (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 314, 29.9.2020, s. 45).

- (5) Poľsko 19. septembra 2022 požiadalo Úniu o rozšírenie zoznamu opatrení, na ktoré sa už poskytla finančná pomoc vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1353 cieľom pokračovať v dopĺňaní svojich vnútroštátnych opatrení realizovaných v rokoch 2020, 2021 a 2022 pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky na pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby (ďalej len „žiadost“). Poľsko predovšetkým zaviedlo súbor opatrení súvisiacich so zdravím, zameraných na riešenie situácie spôsobenej výskytom ochorenia COVID-19, ktoré sa uvádzajú v odôvodneniach 6 až 7.
- (6) V súlade so zákonom z 2. marca 2020 o konkrétnych riešeniach v oblasti prevencie ochorenia COVID-19, ďalších infekčných chorôb a krízových situácií, ktoré spôsobujú, boja proti nim a ich eradikácie³ poveril minister zdravotníctva Národný fond zdravia, aby so zainteresovanými laboratóriami uzavrel zmluvu o vykonávaní diagnostických testov RT-PCR na zistenie infekcie spôsobenej vírusom SARS-CoV-2. Náklady na testy boli financované zo štátneho rozpočtu a boli úmerné počtu osôb žiadajúcich o testovanie. Ako sa uvádza v žiadosti, z nástroja SURE sa požaduje iba financovanie výdavkov vynaložených v rokoch 2020 a 2021. Ide o nové opatrenie, ktoré sa vykonávalo od konca apríla 2020 do konca marca 2022.
- (7) V súlade so zákonom z 2. marca 2020 o konkrétnych riešeniach v oblasti prevencie ochorenia COVID-19, ďalších infekčných chorôb a krízových situácií, ktoré spôsobujú, boja proti nim a ich eradikácie⁴ a so zákonom zo 14. augusta 2020 o zmene určitých aktov s cieľom zabezpečiť fungovanie ochrany zdravia v súvislosti s epidémiou COVID-19 a po jej skončení⁵ minister zdravotníctva nariadil, aby Národný fond zdravia previedol na zdravotnícke zariadenia vykonávajúce zdravotnícke činnosti finančné prostriedky určené na poskytovanie peňažných dávok zdravotníckym pracovníkom bojujúcim proti ochoreniu COVID-19, ako sa uvádza v žiadosti. Súčasťou opatrenia je pokrytie nákladov na poskytovanie dodatočnej mesačnej peňažnej dávky profesionálnym zdravotníkom a jednorazovej dodatočnej peňažnej dávky iným zdravotníckym pracovníkom. Dávku dostávali osoby, ktoré sa podieľali na poskytovaní zdravotníckych služieb a boli v priamom kontakte s pacientmi nakazenými vírusom SARS-CoV-2 alebo s podozrením na túto nákazu v organizačných jednotkách zdravotníckych zariadení. Z nástroja SURE sa požaduje iba financovanie výdavkov vynaložených v rokoch 2020 a 2021. Ide o nové opatrenie, ktoré sa vykonávalo od septembra 2020 do konca marca 2022.
- (8) Poľsko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Poľsko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že od 1. februára 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 jeho skutočné aj plánované verejné výdavky zvýšili o 11 826 003 428 EUR. Predstavuje to náhle a prudké zvýšenie, pretože súvisí aj s opatreniami súvisiacimi so zdravím zameranými na riešenie situácie spôsobenej výskytom ochorenia COVID-19, ktoré sa vzťahujú na významnú časť podnikov a pracovnej sily v Poľsku. Poľsko má v úmysle financovať 9 100 000 EUR zo sumy výdavkov zvýšenej v dôsledku opatrení súvisiacich so zdravím z prostriedkov Únie a 580 210 341 EUR z vlastných finančných prostriedkov.

³ Článok 10a ods. 1 a 2 a po uplynutí platnosti článku 10a, článok 11h ods. 2 bod 2 a ods. 4. Dz.U. 2020 poz. 374 v znení zmien.

⁴ Článok 10a ods. 1 (Dz. U. 2020, poz. 374).

⁵ Článok 42 (Dz. U. 2020 poz. 1493).

- (9) Komisia sa v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 poradila s Poľskom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ako aj s prijatím príslušných opatrení súvisiacich so zdravím a spojených s výskytom ochorenia COVID-19 uvedených v žiadosti z 19. septembra 2022.
- (10) Náklady na opatrenia súvisiace so zdravím, ktoré sa uvádzajú v žiadosti Poľska z 19. septembra 2022 a v odôvodneniach 6 a 7, predstavujú 1 672 546 359 EUR.
- (11) Finančná pomoc, ktorá už bola poskytnutá vykonávacím rozhodnutím (EÚ) 2020/1353, by sa preto mala vzťahovať aj na nové opatrenia uvedené v odôvodneniach 6 a 7.
- (12) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok žiadnych postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu vykonať najmä na základe článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy.
- (13) Poľsko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Poľsko plní uvedené výdavky,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1353 sa mení takto:

- 2. Článok 3 sa nahrádza takto:

„Článok 3

Poľsko môže financovať tieto opatrenia:

- a) zníženie príspevkov na sociálne zabezpečenie stanovené v článku 31 zákona z 2. marca 2020 o konkrétnych riešeniach v oblasti prevencie ochorenia COVID-19, ďalších infekčných chorôb a krízových situácií, ktoré spôsobujú, boja proti nim a ich eradikácie, a to v prípade časti výdavkov týkajúcich sa podpory samostatne zárobkovo činných osôb, všetkých sociálnych družstiev (bez ohľadu na počet zamestnancov) a v prípade spoločností zamestnávajúcich do 50 zamestnancov časti výdavkov týkajúcich sa zamestnancov, ktorí boli nepretržite zamestnaní;
- b) dávku za preстоje pre samostatne zárobkovo činné osoby a osoby pracujúce na základe občianskoprávných zmlúv stanovenú v článkoch 15zq a 15zua zákona z 2. marca 2020 o konkrétnych riešeniach v oblasti prevencie ochorenia COVID-19, ďalších infekčných chorôb a krízových situácií, ktoré spôsobujú, boja proti nim a ich eradikácie;
- c) dotácie na mzdy a príspevky na sociálne zabezpečenie pre spoločnosti využívajúce režim skráteného pracovného času alebo dobrovoľne skracujúce pracovný čas alebo v prípade, keď boli zamestnanci nepretržite zamestnaní, stanovené v článkoch 15g, 15ga, 15gg, 15zzb, 15zze, 15zze² zákona z 2. marca 2020 o konkrétnych riešeniach v oblasti prevencie ochorenia COVID-19, ďalších

infekčných chorôb a krízových situácií, ktoré spôsobujú, boja proti nim a ich eradikácie;

- d) dotácie pre samostatne zárobkovo činné osoby bez zamestnancov stanovené v článku 15zzc zákona z 2. marca 2020 o konkrétnych riešeniach v oblasti prevencie ochorenia COVID-19, ďalších infekčných chorôb a krízových situácií, ktoré spôsobujú, boja proti nim a ich eradikácie;
- e) úvery, ktoré možno transformovať na granty poskytované samostatne zárobkovo činným osobám, mikropodnikom a mimovládnym organizáciám vo výške sumy skutočne transformovanej na granty, ako sa stanovuje v článkoch 15zzd a 15zzda zákona z 2. marca 2020 o konkrétnych riešeniach v oblasti prevencie ochorenia COVID-19, ďalších infekčných chorôb a krízových situácií, ktoré spôsobujú, boja proti nim a ich eradikácie;
- f) financovanie vykonávania diagnostických testov PCR v laboratóriách, ktoré s Národným fondom zdravia uzavreli zmluvu o vykonávaní diagnostických testov RT-PCR na zistenie infekcie spôsobenej vírusom SARS-CoV 2, ako sa stanovuje v článku 10a ods. 1 a 2, a po uplynutí platnosti článku 10a, v článku 11h ods. 2 bode 2 a ods. 4 zákona z 2. marca 2020 o konkrétnych riešeniach v oblasti prevencie ochorenia COVID-19, ďalších infekčných chorôb a krízových situácií, ktoré spôsobujú, boja proti nim a ich eradikácie;
- g) poskytovanie dodatočnej mesačnej peňažnej dávky profesionálnym zdravotníkom a jednorazovej dodatočnej peňažnej dávky iným zdravotníckym pracovníkom, ako sa stanovuje v článku 10a ods. 1 zákona z 2. marca 2020 o konkrétnych riešeniach v oblasti prevencie ochorenia COVID-19, ďalších infekčných chorôb a krízových situácií, ktoré spôsobujú, boja proti nim a ich eradikácie, a po uplynutí platnosti článku 10a, v článku 42 zákona zo 14. augusta 2020 o zmene určitých aktov s cieľom zabezpečiť fungovanie ochrany zdravia v súvislosti s epidémiou COVID-19 a po jej skončení.

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Poľskej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*